

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 615-1922)

Originalt emne

Skole- og Undervisningsvæsen

Skole- og Undervisningsvæsen/Private Børneskoler

Uddrag fra byrådsmødet den 22. februar 1923 - side 3

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 615-1922)

Andragende om Tilskud til kommunale Fripladser i Frk. Kochs Skole.

Fra Skoleudvaldet forelaa følgende Erklæring: "Skoleudvalgets Flertal (Jakob Jensen og Moustén) kan ikke anbefale nogen Forhøjelse af Kontoen til Fripladser i eksamensberettigede Privatskoler og vedlægger en af Kommunebogholderen udarbejdet Oversigt over de Fordele, som tilstodes Frk. Koch ved Grundsølget til hendes Skole.

Skoleudvalgets Mindretal (Mariane Thomsen) foreslaar, at den omhandlede Konto for Regnskabsaaret 1923-24 forhøjes med 200 Kr. til 1 Friplads til Frk. Kochs Skole".

Formanden kunde ikke gaa med til at forhøje det budgetterede Beløb paa 4000 Kr., men havde ikke noget imod, at der tages 1 eller 2 Pladser fra de andre Skoler og overføres til Frk. Kochs Skole. Forøvrigt havde Frk. Koch, da Skolen blev bygget, faaet Lettelser, som var opgjort til 61000 Kr.

Mariane Thomsen indrømmede, at den foreliggende Udregning maaske var rigtig nok paa Papiret, men det var ikke sikkert, at Kommunen havde faaet Grunden solgt paa dette Tidspunkt, og hvis den havde ligget ubebygget endnu, havde Byen jo ingen Indtægt faaet deraf. Der var ogsaa i Krigsaarene givet langt større Tilskud til andre Byggeforetagender. Frk. Koch søgte i Fjor om at faa et Par Fripladser, væsentlig som en Anerkendelse fra

Kommunens Side af hendes Skole, som derved kunne komme til at indtage en lignende Stilling som de 4 andre

eksamensberettigede Privatskoler. Da hendes Andragende i Fjor blev nægtet, tilbød hun gratis at optage en Elev fra Kommuneskolen. Tilskudet til en Friplads havde hidtil udgjort 200 Kr. aarlig, og det var ikke særlig meget i Forhold til, hvad der blev bevilget til saa meget andet. Taleren vilde derfor foreslaa Byraadet at gaa med til at give Frk. Koch en Friplads foreløbig og saa se, om der ad Aare kunde blive Raad til flere. Angaaende en anden Fordeling af det bevilgede Beløb saaledes, at Frk. Koch ogsaa fik Del deri, var Taleren Ikke særlig glad derfor, men hvis Byraadet ikke kunde tiltræde Oprettelse af nye Fripladser, kunde Taleren subsidært slutte sig dertil.

Andr. Christensen vilde gerne lægge et godt Ord ind for Frk. Koch, for der var ikke Grund til at stille hende anderledes m. H. t.

Fripladser end de øvrige. Det var selvfølgeligt rigtigt, at hun fik visse Begunstigelser, da hun byggede Skolen, men det var næppe sket ud fra den Forudsætning, at hun saa ikke skulde have Fripladser. Byraadet havde i sin Tid tilbudt en anden Privatskole lignende Begunstigelser, og da var der heller ikke Tale om at inddrage Fripladser af den Grund. Beregningerne angaaende Kommunens Tab var lidt svævende; det forudsatte i hvert Fald, at Grunden var blevet solgt straks til 50 Kr. pr. m², og det var jo tvivlsomt. Men man kunde ogsaa spørge, hvor meget Frk. Koch sparede Byen for. Hver Elev i Kommuneskolen kostede 170 Kr. aarlig, og for 230 Elever beløb det sig altsaa til ca. 40000 Kr. om Aaret, saa det var et Spørgsmaal, om ikke Kommunen tjente mest derved. Taleren var dog ikke særlig begejstret for at optage nye Poster paa Budgettet, men kunde støtte et Forslag om at fordele de 40000 Kr. noget anderledes, saa at Frk. Koch ogsaa fik Del deri; men en saadan Fordeling kunde vel overlades til Skoleudvalget.

Formanden hævdede, at hvis det Udvalg, som solgte Byggegrunde, lagde Frk. Thomsens Salgsmaade til Grund, vilde det blive et daarligt Facit. Tilskudet til Frk. Kochs Skole gav ganske vist Anledning til et lignende Tilbud til Fru Laursens Skole, men Taleren antog ikke, det nyttede at forsøge denne Vej tiere, og muligvis burde Byraadet for længe siden have holdt op med at støtte Privatskolerne, idet de offentlige Skoler kunde paatage sig at undervise Børnene fuldt saa godt som disse. Naar der saa blev sagt, at det var noget ældre Børn fra Kommuneskolerne, som fik disse Fripladser, saa kunde der udmærket oprettes en Klasse for saadanne ved Kommuneskolerne.

K. Monusten indsaa ikke, at Frk. Koch behøvede nogen Anerkendelse fra Kommunens Side. Angaaende de Børn, som hun sparede Kommunen for, saa blev det ikke engang eet Barn i hver Kommuneskoleklasse, saa det betød ikke meget.

A. Sneum gjorde opmærksom paa, at der blandt de 230 Børn dels var nogle, som ikke var skolepligtige, og dels en Del udenbys boende.

Andr. Christensen svarede, at efter det opgivne var der 270 Elever, og deraf 230 skolepligtige.

M. Brammer erklærede, at naar Frk. Koch havde faaet Tilskud til sit Byggeforetagende, laa deri en Anerkendelse, og da der ikke var Grund til at stille hendes Skole anderledes end de øvrige Privatskoler, kunde Taleren slutte sig til Tanken om at fordele Beløbet saaledes, at Frk. Koch faar Del deri.

Formanden: Saa maa Mindretallet stille Forslag derom!

Vald. Pedersen antog, at Byraadet kunde enes om et Forslag, hvorefter det paagældende Udvalg fordeler Beløbet paa en noget anden Maade, saaledes at Frk. Koch faar Del deri. Hvorvidt det skulde være en Friplads eller f. Eks. 10 % vidste Taleren ikke, men 200 Kr. aarlig blev ca. 17 Kr. maanedlig, og det kunde synes lidt rigeligt, saa der var maaske en Mulighed for at forøge Antallet af Fripladser uden at forhøje Beløbet.

Mariane Thomsen havde helst set, at Byraadet gik med til at oprette en Friplads mere, men da der ikke var Udsigt dertil, vilde Taleren foreslaa, at efterhaanden som der bliver Fripladser ledige, bemyndiges Skoleudvalget til at fordele disse ligelig mellem de 5 Privatskoler.

Andr. Christensen havde ikke noget mod dette Forslag; men man kunde maaske ogsaa gaa den Vej, som Hr. Vald. Pedersen havde antydnet, og undersøge, om Beløbet pr. Friplads kunde formindskes noget, saa Fripladsernes Antal derved forøgedes uden at forøge den samlede Udgift. Det var muligt, at der gaves lige saa god Undervisning i Kommunens Skoler; men hvis samtlige Privatskoler blev nedlagt, vilde det dog sikkert bevirke en Stigning i Kommunens Budget.

Mariane Thomsen fandt det saa rigtigst, at Udvalget tager Sagen tilbage og undersøger Muligheden for at afkorte Beløbet pr. Friplads noget, idet der saa muligvis kunde blive en Friplads mere allerede til April.

Formanden bemærkede, at Kommunen endnu ikke var naaet op til 17 Kr. maanedlig pr. Elev, og ved Beregningen af Udgiften i Kommuneskolerne burde man egentlig ikke medtage Forrentning og Afdrag af Bygningerne, idet disse jo var betalt for længe siden. Men her maatte først klares, hvorvidt der skulde optages en større Sum paa Budgettet til Fripladser eller ikke.

Det vedtoges, at det aarlige Tilskud til private Skoler ikke forhøjes. Spørgsmaalet om en eventuel anden Fordeling af Tilskudet henvistes til Skoleudvalget.

